

Univerzitet u Nišu
Medicinski fakultet
Stomatološka klinika
Odeljenje za dečju i preventivnu stomatologiju
Rukovodilac: Prof. Dr. sci. Đorđe Baba — Milkić

PREVALENCIJA DEGENERATIVNIH PROMENA NA ALVEOLARNOJ KOSTI (POČETNE ALVEOLIZE) U ŠKOLSKE DECE

Prof. Dr. sci. Đ. Baba — Milkić

U cilju utvrđivanja prevalencije parodontalnih oboljena u školske dece oba pola i uzrasta od 11—14 i 15—18 godina klinički je pregledano i rendgenološki istraženo 339 odnosno 255 učenika osnovnih i srednjih škola u Nišu. Analizom rendgenoloških filmova predela alveolarne kosti, a na bazi rendgenoloških utvrđenih merila, dokazano je da od 339 učenika oba pola osnovnih škola njih 235 ili 69,3% imaju početnu alveolizu različitog stepena, forme i veličine, što znači početni vid progresivne parodontopatije.

Prevalencija degenerativnih procesa na alveolarnoj kosti (interdentalni, odnosno interradičularni septum) — početne alveolize u zavisnosti je kako od pola učenika, tako i od njihovog uzrasta. Od 158 devojčica 115 ili 72,7% imalo je blagu početnu osteoporozu ili osteoresorpciju interradičularnog septuma ili pak proširenje periodontalnog spacijuma u predelu vrata zuba (što je jedan od najranijih znakova degenerativnih promena na parodontu), dok je od 181 dečaka 120 ili 66,2% imalo sličnih promena kao i devojčice. Mora se naglasiti da u devojčice više i češće zahvaćene ovim patološkim stanjem na parodontu i to za 6% slučajeva u odnosu na dečake istog uzrasta. Kao po pravilu prevalencija parodontalnih oboljenja, u ovom slučaju početnih alveoliza, raste sa uzrastom učenika oba pola ka starijim razredima osnovnog obrazovanja.

Mada su gingivo — parodontalna oboljenja najčešće sa drugim hroničnim tokom ovako velika prevalencija degenerativnog oštećenja u školske dece osnovnih škola treba da se primi KAO ZABRINJAVAJUĆA I ALARMANTNA POJAVA.

Sa željom upoređivanja nađenog stanja prevalencije početnih alveoliza u školske dece osnovnih škola, odabrana je, takođe,

metodom slučajnog izbora posebna grupa učenika — adolescenata srednjih škola oba pola i uzrasta od 15—18 godina.

**Prevalencija degenerativnih promena
na alveolarnoj kosti (početne alveolize) u školske
dece osnovnih škola (339)**

Tabela 1

UZRAST	Broj pre- gl. dece		STANJE DESNI I ALVEOLARNE KOSTI									UKUPNA ALVEOLI- ZA %			
			Normalne desni			Zapaljene desni			Početna alveoliza						
	ž.	m.	ž.	%	m.	%	ž.	%	m.	%	ž.		%	m.	%
11	34	27	16	47,0	7	25,9	18	52,9	20	74,0	23	67,6	10	37,0	54,0
12	37	35	7	18,9	4	11,4	30	81,0	31	88,5	32	86,4	32	91,4	88,8
13	62	89	16	25,8	12	13,4	46	74,1	77	86,5	42	67,7	58	65,1	66,2
14	25	30	10	40,0	8	26,6	15	60,0	22	73,3	18	72,0	20	66,6	69,0
UKUPNO	158	181	49	31,0	31	17,1	109	68,9	150	82,8	115	72,7	120	66,2	69,3

Od kliničko-rentgenološki pregledanih 255 učenika — adolescenata 82 imalo je zdrave desni ili u 32,1% slučajeva, dok ih je 173 ili 67,8% bilo sa nekom formom i stepenom zapaljenja na desnim. Međutim, od 255 učenika nad kojima su izvršena RENDGENOLOŠKA ISTRAŽIVANJA predela alveolarne kosti (obavezno u predelu fronta gore i dole i bočne regije) utvrđeno je da njih 185 ili 72,5% ima prisutnu početnu alveolizu interdentalnih (interradikularnih septuma), kao koštanog dela funkcionalno-tkivnog kompleksa PARODONTA.

Interesantan je podatak da se početni degenerativni proces i promene javljaju kako na interradikularnim septumima zuba koji okolo sebe imaju znake zapaljenja gingive, isto tako i tamo i u predelu onih zuba čija gingiva nema kliničkih znakova zapaljenja. Isto tako među učenicima oba pola srednjih škola prisutnost i prevalencija parodontalnih oboljena raste sa uzrastom (15 godina 60,8%; 16 god. 67,7%; 17 god. 83,9%), da bi se u najstarijem razredu ovaj proces malo stišao (18 god. 80,9%).

Upoređujući nađena stanja rasprostranjenosti parodontalnih oboljenja (početnih alveoliza) u školske dece osnovnih škola sa učenicima srednjih škola u Nišu vidi se, da su prisutni procenti prevalencije i visoki i ALARMANTNI za naše društvo uopšte i za one koji treba da vode brigu o narodnom zdravlju, a naročito o zdravlju nacionalnog podmlatka. Brojke pokazuju da učenici srednjih škola imaju za samo 3% veću rasprostranjenost ovih degenerativnih promena u odnosu na školsku decu osnovnih škola.

Stanje desni i alveolarne kosti kod učenika srednjih škola na bazi kliničkih pregleda i rendgenoloških statusa

Tabela 2

UZRAST	Broj ispitivanih učenika	STANJE DESNI I ALVEOLARNE KOSTI					
		Normalne desni		Zapaljene desni		Početna alveoliza	
		Školska deca	%	Školska deca	%	Školska deca	%
15	74	22	29,7%	52	70,2%	45	60,8%
16	62	16	25,8%	46	74,1%	42	67,7%
17	56	21	37,5%	35	62,5%	47	83,9%
18	63	23	36,5%	40	63,4%	51	80,9%
Ukupno:	255	82	32,1%	173	67,8%	185	72,5%

Prevalencija degenerativnih promena na alveolarnoj kosti (početne alveolize) u školske dece srednjih škola (225)

Tabela 3

UZRAST	Broj ispitivanih učenika	STANJE DESNI I ALVEOLARNE KOSTI										Ukupno sa alveolizom			
		Normalne desni				Početna alveoliza		Zapaljene desni		Početna alveoliza					
		ž.	m.	ž.	m.	ž.	%	m.	%	ž.	m.		ž.	%	m.
15	52	22	17	5	13	72,2	—	—	35	17	21	60,0	11	64,7	60,8
16	44	18	13	3	7	53,8	2	66,6	31	15	24	77,4	9	60,0	67,7
17	42	14	18	3	15	83,3	1	33,3	24	11	23	95,8	8	72,7	83,9
18	47	16	21	2	18	85,7	1	50,0	26	14	21	80,7	11	78,5	80,9
SVEGA	185	70	69	13	53	76,8	4	30,7	116	57	89	76,7	39	68,4	72,5

Zaključak

Prevalencija degenerativnih promena na alveolarnoj kosti (početne alveolize) u školske dece

S ciljem da ustanovi prevalenciju periodontalnih oboljenja kod dece oba pola na uzrastu od 11 do 14 godina (prva grupa), i na uzrastu od 15—18 godina (druga grupa), autor je našao pomoću rentgen pregleda: da je prevalencija degenerativnih promena alarmantna (inicijalne alveolize) kod oba pola — 69,3% i 72,5%.

Sumaru

Prevalence of degenerative changes on the alveolar bone (an initial alveolisis) at school children.

Intending to establish the prevalence of periodontal diseases at school children of both sex between the age of 11 and 14 (the first group) and between the age of 15 and 18 (the second group) the author has established with his clinical and x-ray examinations: that the prevalence of degenerative changes (an initial alveolisis) at pupils of both sex is high (69, 3% and 72,5%) and alarming.

Bibliografija

Baba — Milkić Prof. dr. sci. Đorđe: „EPIDEMIOLOGIJA GINGIVO-PARODONTALNIH OBOLJENJA U ŠKOLSKE DECE NIŠKOG KRAJA (REGIONA NIŠ), Doktorska disertacija, Medicinski fakultet Univerziteta u Nišu, 1976 godina.